

רעז"י

כל כנויי פרק ראשון נדרים

ר"ז

5

עין משפט
גר מצודה

בְּהָא אַ מַיִי פֿ"ח מַהֲלִי
מַתְנוֹת עֵינִים הֲלִי 3
טוֹשׁ"ע י"ד קִימָן רֵנָה קַעִי
:3

ב' ב' מ"י פ"ב מהלכות
נדרים הל' טו טוש"ע
ח"מ ס' רעג סעי' ח:
ג' מ"י שס הל' טו טוש"ע
שס סעי' ה:]

בזדה מיי פ"ג מהל'
ק"ש הלכה ג טוש"ע
א"ח סי' פג סעי' ג:

מוסף רע"י

ממעמך זה לקט שכחה
 יפאה. שכן חלקן של עני
 נדכתי עימך (שמות טז)
 וזה הטעם ענין (ר"ה ה)
 נבדירנו מנין. דהרי הוא
 נאילו אמר הריני עטול
 מעבדך. אלא אהנה ממך
 ידים מוכחות הן שזה
 נזה נומד (ראמ"ה ברכו)
 משכונתו מנין לבדלו.
 עצמא שרי. לזההני
 הניח שאלו הן לשון אסור
 מזה אלא שאלו שנים שמהם
 נאע"פ אלא מעין מנהג
 אלו לך (שם). במאי
 שליג. עקיבא ורנן
 נחמתי (שם).

תוספות

[illegible]

לדקדק. משום דכיון דאתקש אע"ג דלא כתיבא דבהיא
למחנה: הפקר מאי מי אמרינן היינו זקק או לא. והאי
אין לא אי יש יד לשבועה או לא משום דבהיא איתקוש כי
השבע שבועה^ה והיינו דתנן (לקמן ט.) כדרי רשעים נדר

צמיר צקרבן וצשצוזה אלמא יִשׁ יִד
לשצוזה: יִשׁ יִד לְצִים הכסא. שיהא
אסור לקרות צו ק״ש: חדא מגו חדא
קמיעיאל ליה. כלומר את״ל יִשׁ ומזן יִשׁ
יִד אין יִד: ולענין הלכה. צקדושין
נקטינן לחומרא דיש יִד דכיון דצעיין
לא אפשטא ויהא ספיקא דלאורייתא
ולחומרא. וזהו וצדקה כתב הרשב״א
ו״ל נמי דאזלינן לחומרא כיון דסלקו
צתיקו וכן כתב הרמב״ן ו״ל דלככותיו
צעיין דלדקה לא אפשטא צהדיא
וסוגיין דיש יִד ללדקה וקיימא לן נמי
דכל תיקו דאסורא לחומרא ומאי דאמר
ו״ל דסוגיין דיש יִד ללדקה היינו משום
דקאמרינן וזה תמלא לומר יִשׁ יִד
ללדקה וחס אפטר הוא על יִד דך
הרמב״ם ו״ל שפוסק בכל מקום כאם
תמלא לומר. אצל צמאי דקאמר
דקיימא לן נמי דכל תיקו דאסורא
לחומרא ונראה שהסכים גם כן לזה
הרשב״א ו״ל ותמהני עליהן שהרי
סוגיא מפורשת היא צקוף פרק הרוע
והללים (תולין דף קלד.) שספק צמון
עניים הרי ספק צמון דאזלינן ציה
לקולא לנצבצב מדמקשינן ההם אמתני׳
דגר צנתגיייר והיה לו פרה נשחטת
וכי׳ מן ספק צמון פטור אלמא ספיקא
לקולא ורמיהו חורי נמליס צצמון
הקמה וכו׳ ואיצטריך לשנויי הכא פרה
צצוקת פטורא קיימא קמה צצוקת חייב
קיימא אלמא צעמא צצוקת חייב
קיימא הא לאו הכי ספק פטור ואם
במגורה

ס נמי חקשי ליה אצוי והרי עיסה דנחזקת פטורה ומתן
 ס איתא דספק עניים מקרי ספק איסורא דההוא פירוקא
 ס:פ"ק דיומא (דף ט:) מתן התם הנחתומין לא חייבו אותם
 מעשר רששון ומעשר עני המזילא מחזירו עליו הריאה
 מעשר שני נפרשהו ונסקוה ויכלוה בירושלים ואם איתא
 מעשר עני אלא ודאי ספיקא דמזון עניים לא מקרי יד. וכן
 סקר א"ר ספק דהוא ליה ספיקא [דמזון] ולקולא וספק יד. וכן
 ספיקא דהוא ליה ולקולא: י מנודה א"ר ל' עקיבא חודק בזה
 מלשון חזק (אביזי) כלומר שהיה מטעים לחכו להחמיר: מודה
 לו. ומיהו משמעין *יודות נמי למלכות איתרבו דאי לא מאי
 ש' שאני אורכ לך כדאמר שמואל לעיל (דף ד:) ג' מופרשי
 סקה: משמינתא מיך דר"ע שרי. דאפילו אמר שאני אורכ לך
 [?] דאמר משמינתא מנכסי אמרינן ופליגא דרב קהלא אע"ג
 נמי שאני אורכ לך. דהאי לינשא דמנודה משמע הכי ומשמע
 ר' דמתרגמינן ומהו צנדה [ויקרא טו] וסאבותא דברחוקא
 א"ר אבהו קסבר דמנודה פליגי. סבדרי לא עטמא דר"ע
 ר' לענין הלכה לא קיימא לך כ"ר עקיבא מדאמרינן דלית
 מיך שאני אורכ לך אסור ולוקא. דנדיא מינך בלחוד שרי. מנודה
 הרמב"ן ז"ל בהלכותיו ולא נתבדרו בזה דברי הרמב"ם ז"ל
 כל נכסי כמה דתימר יתסר כל רכשו והוא ידל וכו' [שולחן
 גמרא דילן עטמא דירושלמי הוא לומר שיון עשה עטמו
 א הכי היכי אמרינן משמינתא מינך לכו"ע שרי אלא ודאי
 והוא כ"ד אסור ליהנות מנכסיו אבל נדה הדיוט מותר והיינו
 א"ן לך בפרק ואלו מגלחין (מ"ק דף טו:) מנודה שונה ואזנין לו
 אלים טפי אבל בחרס כ"ד בעלמא לא מיתסרי נכסיהו:

נדו

ממעמך. כי דרוש ירשנו ה' אלהיך מעמך: לנפיקוה צעלמא. כלומר
זה אחר ליהוי לי להוצאה ודבורא הוא ללא אסקיה דלא גמר
לדידבורו (א) דלמר עלי לנפיקותא: דכתיב צפיק. כאשר צברת צפיק (א) ילא
מפי דקדק (רשעיה מה): או דלמא שאני דקדק. להכי (א) אית לה י דלא
חזיא ללא נפיקה (א) ונפיקה (א) דההר דההר

וְנִמְנִי אִפִּי לְנִשְׁרִים חַיִּי מִן אֲמֶרֶת דִּבֵּי
לִהְיוֹן יָד: יֵשׁ יָד לְנִימֵי הַכֶּסֶף. הַיֵּכָא
דִּלְגָל אֲמַר צְפִירוּשׁ לְהִלּוּי צִית הַכֶּסֶף
מִי הוּא הוֹמָנָה וְאֶסְקֹר לְהַתְפַּלֵּל בּוֹ:
וְהָדָא מִנּוּ הָדָא קָא מִיבְעִיָא לִיָּהּ. מִגּוּ
דִּקְדָּקָא מִיבְעִיָא לִיָּהּ אִי זִימּוֹן מוֹעִיל צְעִי
וְנִמְנִי אִפִּי אִיִּית לִיָּהּ דִּלּוּ אִיִּית (ט) מְנוּדָה
(ט) כְּלוּמַר כְּנֻדָּה: מִשְׁמַר
לְהַעֲנוּתוֹ כִּךְ אֲהָא אֶסְקֹר לִיהִנּוּת אֲמַר:
ר' עֲקִיבָא הִיָּה (ט) חוֹדֵךְ בּוֹה לְהַחֲמִיר.
כְּדָאֵם שְׁמַתְחֵךְ אִילָן וְאִילָן כִּךְ אִיָּהּ
לֹא צְרִיר לִיָּהּ שִׁיָּהּ וְדִלִּי אֶסְקֹר:
לְעִנְיֵין מִלְּקוּפֵּי. שֶׁאֵם עֲבַר אִינוּ לִקְוָה
כֹּל כִּךְ וְדִלִּי לֹא הִיָּה מַחֲמִיר: כְּנִידָא
מִמֶּךָ. דִּשְׁמַעְתּוּ צְפִירוּשׁ אֲהָא מְנוּדָה
כִּיִּי דִּהִיָּין וְדִלִּי כְּלוּלִי עֲלָמָא מְנוּדָה
שְׁמַתָּא אִינוּ כֹל כִּךְ כְּנִידָו:

תורה אור השלם

1. כִּי תִדְרֹג נִדְרֹג לִי
אֱלֹהֶיךָ לֹא תִאָּחֵז
לְשִׁלּוֹמוֹ כִּי דֹרֵשׁ יִדְרֹשֶׁנּוּ
אֱלֹהֶיךָ מִעֲמֶךָ וְהָיָה בְּךָ
חֶסֶד׃
2. מוֹצֵא שְׁפָתַי תִּשְׁמֹר
עֲשִׂיתָ בְּאִשׁר נִדְרָתִי לִי
אֱלֹהֶיךָ נִדְבָה אֲשֶׁר
דִּבַּרְתָּ בְּפִי׃
דְּבָרִים כג כד

הגהות הב"ח

(א) גמ' תיבני ליה. נ"ב
תוס' פי' כמו תיקו:
(ב) רש"י ד"ה לנפקותא
יכו' ללא גמר דיבורו דבעי
מימר עלי נפקותא:
(ג) ד"ה לכתיב וכו' צפיק
יו צדקה דכתיב ילא מפי
מקדש: (ד) ד"ה מטעם
ד"ה ר' עקיבא נ"ב שייך
למחמתו:

גליון הש"ס

בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא יָדְעוּ אֵת הַכֹּהֵן לְעֵל דָּ"ס עֲנִי
 אֵת כֶּתֶב הָאֵל דְּמִינִי
 קְדוּשָׁתוֹ וְלֹא יָכִיז בָּמָה
 מִינִי מִנְדָּרִים דְּלִמְנָה
 דְּלִפִּי
 מִנְדָּרִים חֲמִירִי
 דְּנִרְבֹּנָה עֲבֻלָּמָה חִינָּה
 מִשְׁמַשִּׁיכִי קְדוּשָׁתוֹ אִ"כ מִלֵּי
 מִשְׁמַקָּא לִיבֵי הָאֵל בְּזִקָּה
 כִּדְקָה דְּקָדֶם דְּמִנְדָּרִים
 מִסְפִּיר יֵשׁ לְלִמְדָּה מִנְדָּרִים:
 בְּחִרְרָן דָּ"ה וְלִעֲזֵין חֲלֵבָה
 דִּישׁ דִּישׁ דִּישׁ בִּלְבָקָה. עֵי
 בְּכִין פִּיק קְדוּשָׁתוֹ ד' רֵחַ
 בְּחִרְרָן דָּ"ה מִסְדָּה
 חֲמִירִי רִדוּת נָפִי
 לְמִלְקוּת עֵי לְעִיל ד' ד'
 עֵיב בְּכִין דָּ"ה מִינִי בָּמָה
 מִינִי:

הגהות הגר"א

א. והאמת יורה דרכו:

פירוש הרא"ש

[illegible]

דייק מאריכות הלשון דמילתיה דר"ע דקמיי חוכך צוה להחמיר וע"י הוא אומר שהיה די לומר מאריכות ה' נדינא מוכך ב"ע ל"פ דאסור. פי' משום דל' נע ונד הוא א"כ מועיל שפיר וזקק אלל משמע שאני נע ונד מליהנות ממך: משמתנא ב"ע לא פליגי דשרי. דלשון קללה